

DR. MICHAEL KUYUCU

michael@michaelsow.net

Medya Zenginleri

Ekonomist'in geleneksel olarak gerçekleştirdiği Türkiye'nin en zengin 100 iş adamı listesini incelediğimizde aralarında medya yatırımı yapan patronların da varlığı dikkat çekiyor. 2012 yılında zenginlerin serveti % 25 oranında artmış. Zirvedeki zenginler zenginliklerini korurken , hat-ta daha da arttırırken , medya yatırımı yapanların sayısının artmadığını görüyoruz.

2012 Sırası	2011 Sırası	Grup	Serveti
2	2	Doğuş Grubu (Şahenk Ailesi)	7-8 milyar dolar
9	9	Doğan Grubu (Aydın Doğan)	4-5 milyar dolar
15	10	Çukurova Grubu (M.E.Karamehmet)	3-4 milyar dolar
22	23	İpek Medya (Akin İpek)	2-3 milyar dolar
27	30	Ciner Grubu (Turgay Ciner)	1.5 - 2 milyar dolar
40	42	Çalık Grubu (Ahmet Çalık)	1-1.5 milyar dolar
49	50	Demirören Grubu (Erdoğan Demirören)	1-1.5 milyar dolar
72	75	MNG Grubu (M.N. Günal)	500-750 milyon dolar

Türkiye'nin en zengin 100 ailesi sıralamasında sadece 8 tane medya yatırımcısı var. Bu yatırımcı-

ların en büyük özelliği ise ana gelir kaynaklarını medyadan değil farklı alanlarda yaptıkları yatırımlardan sağlamaları.Bu tabloyu aslında şöyle yorumlamak lazım, Türkiye'nin en zengin 100 ailesinde medya yatırımı da yapan gruplar var.Bu grupların sahip oldukları medya holdinglerinde ki mecraları ise şöyle:

Grup	TV ve Gazete Sahipliği :
Doğuş Grubu (Şahenk Ailesi)	Star TV - NTV- CNBC-e - Kral - NTV Spor
Doğan Grubu (Aydın Doğan)	Kanal D - CnnTürk - TV2 - Hürriyet - Posta - Yeni Radikal -
Çukurova Grubu (M.E.Karamehmet)	Show TV - Sky360 - Akşam - Güneş
İpek Medya (Akin İpek)	Kanaltürk TV - Bugün Gazetesi - Bugün TV
Ciner Grubu (Turgay Ciner)	Habertürk TV - Gazete Habertürk - Bloomberg TV
Çalık Grubu (Ahmet Çalık)	ATV - Sabah - Takvim - A Haber
Demirören Grubu (Erdoğan Demirören)	Milliyet - Vatan
MNG Grubu (M.N. Günal)	TV 8

Medya yatırımı yapan zengin patronların genel olarak medyada dikey bütünleşmelerle büyüdüklerini görüyoruz. Yani bir gazetesi olan mutlaka birden çok radyosu ve birden çok televizyon kanalı oluyor. Bunlara istisna olarak yıllardır medyada olan MNG Grubu ve pazara yeni giren Demirören Grubu'nun gösterebiliriz. Demirören medya pazarına son giren oyuncu. 2011 yılında Karacan Grubu ile beraber Milliyet & Vatan gazetelerini satın almış ve DK Grubu olarak (Demirören&Karacan) pazara girmişti. İki grup arasında yaşanan uzlaşmazlık sonucunda Demirören grubu bu ortaklığı bitirmek istemiş ve ciddi sıkıntılar ve polemikler yaşamıştı. Grup bu ortaklıktan doğan bütün zararları cebinden karşılayarak bu iki gazetenin

tek başına sahibi olmak ve gazeteleri ayakta tutmak için büyük mücadele vererek 2012 yılının Şubat'ında tek başına bu iki gazetenin sahibi olmuştu. Bu girişim medya dünyasına yönelik yapılan son ilk yatırım olmuştu.

Medya yatırımı yapan ailelerin sahip oldukları radyo kanalları ise şöyle :

Grup	Radyo Sahipliği
Doğuş Grubu (Şahenk Ailesi)	NTV Radyo - Kral Fm - Kralpop - Virgin - NTV Spor - Eksen - Voyage -
Doğan Grubu (Aydın Doğan)	Radyo D - Slobutürk - CNN Türk Radyo
Çukurova Grubu (M.E.Karamehmet)	Alam Fm - Lig Radyo
İpek Medya (Akin İpek)	Kanaltürk Radyo
Ciner Grubu (Turgay Ciner)	Habertürk Radyo - Bloomberg Fm
Çalık Grubu (Ahmet Çalık)	Radyo Turkuvaz
Demirören Grubu (Erdoğan Demirören)	Radyo Yatırımı Yok
MNG Grubu (M.N. Günal)	Radyo Yatırımı Yok

100 büyük Türk zengini içinde sadece 8 tanesinin medyaya da yatırım yapması düşündürücü bir konu, düşünülmesi gereken bir diğer konu da yukarıdaki tablodan da belli olacağı gibi Türkiye'nin en geniş erişimine sahip mecraların bu büyük zengin ailelerin mülkiyet ve kontrolü altında olması.

Yukarıdaki analizi incelediğimizde akla iki önemli soru geliyor.Ben bu iki soruyu herkesin kendince düşünmesini öneriyorum :

1. Neden acaba 100 büyük Türk zengin aile arasında medyaya yatırım yapanların sayısı sadece sekiz. Bu % 8'e denk geliyor.

2. Medyanın erişim en büyük dilimi belirli sayıda ki medya sermaye gruplarının kontrol ve mülkiyeti altında. Bunun medya endüstrisine bir yararı var mı ?